

Inspraak van mbo-studenten

JOB, de belangenorganisatie van mbo-studenten, heeft onlangs de resultaten van haar grootschalige tevredenheidsonderzoek gepubliceerd: de JOB-Monitor 2007 (ODIN4).¹ Een van de enquêtevragen luidt: vindt de school jouw mening belangrijk (5= ja, zeker ... 1= helemaal niet)? Maar liefst 33% van de respondenten beantwoordt deze vraag negatief, terwijl 24% positief en de resterende 43% noch positief noch negatief scoort.² In de Monitor 2005 was het negatieve antwoordpercentage veel lager (18%). JOB vindt dit schokkend:³ 'juist in een transitiefase als die waarin het mbo zich momenteel bevindt, is het (...) ontzettend belangrijk dat studenten mee kunnen praten en zich serieus genomen voelen. De onvrede die veel studenten voelen ten aanzien van hun school en opleiding, wordt versterkt [en misschien zelfs medeveroorzaakt!] door de ervaring dat er niet geluisterd wordt'.

De bovenstaande percentages hebben betrekking op alle respondenten in den lande (n=126.000). Maar er zijn ook cijfers over de afzonderlijke instellingen beschikbaar.¹ Deze zijn hieronder op een hoger aggregatieniveau bijeengebracht. We beginnen met cijfers over de inspraak via een centrale studentenraad van de instelling.

Hebben alle MBO-instellingen een studentenraad? Van de 50 instellingen zijn er zeven (dus 14%) waar geen studentenraad is, of waar slechts 0 tot 50% van de studenten kan bevestigen dat er een soort studentenraad is. Dat zijn zeven *smalle* instellingen (met minder dan acht opleidingsrichtingen). Desondanks zijn de studenten binnen vier van deze zeven instellingen positief over de studenteninspraak, althans indien we als criterium kiezen dat minimaal 35% van de studenten ervaart dat de school hun mening belangrijk vindt.

In welke instellingen zitten de studenten die negatief oordelen over de mate van inspraak die hun gegund wordt? We kiezen daartoe als criterium dat minimaal 35% van de studenten negatief oordeelt over de vraag of de school hun mening belangrijk vindt. Dat geldt voor twintig (40%) van de onderwijsinstellingen. Als we dat uitsplitsen naar brede en smalle instellingen, vinden we de volgende verdeling:⁴

- van de 27 brede instellingen (met acht of meer opleidingsrichtingen) scoort meer dan de helft (52%) negatief op studenteninspraak, terwijl slechts één brede instelling (4%) *positief* op studenteninspraak scoort; en
- van de 23 smalle instellingen (met minder dan acht opleidingsrichtingen) scoren er slechts zes (26%) negatief op studenteninspraak, terwijl vijf smalle instellingen (22%) *positief* op studenteninspraak scoren.

We mogen de bovenstaande uitkomsten wellicht als volgt interpreteren. Een centrale studentenraad is misschien een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde voor tevredenheid met de inspraak van studenten. Bij smalle instellingen is de centrale studentenraad wellicht zelfs niet echt noodzakelijk. Of studenten tevreden zijn met de inspraak, hangt veel meer af van de mate waarin ze ervaren dat er *binnen hun eigen opleiding en binnen hun eigen schoollocatie* naar hen geluisterd wordt. In smalle (en kleine?) instellingen weet men dat beter te realiseren dan in brede mammoetinstellingen. Anders gezegd: als ze de menselijke maat in de studenteninspraak willen behouden, zullen brede mammoetinstellingen meer aandacht moeten besteden aan de inspraak binnen de afzonderlijke opleidingen en schoollocaties.

Dankzij de uitkomsten van de JOB-Monitor zijn we aldus tot een waardevolle aanvulling gekomen op onze *eerdere posting* over de menselijke maat in het onderwijs.⁵

Wes Holleman
weblog onderwijs 1-12-2008
<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ http://www.job-site.nl/index3.php?t=1&artikel_id=241; <http://www.job-odin.nl/cube/index.asp>.

² http://www.job-odin.nl/downloads/files/JOB_ODIN4_H18.pdf.

³ http://www.job-odin.nl/downloads/files/JOB_ODIN4_H1.pdf (§§ 1.2.3, 1.3.2).

⁴ In één moeite door, rapporteren we tevens het aantal instellingen waar minimaal 35% van de studenten *positief* oordeelt over de vraag of de school hun mening belangrijk vindt.

⁵ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=562>.